

Programma commissaris: ir. J.M. Albers, tel. 06 – 347 70 473, e-mail j.m.albers@planet.nl
Secretaris Histechnica: ir. H. Boonstra, tel. 070 – 38 73 808, e-mail hotzeboonstra@gmail.com
Secretaris KIVI afd. Geschiedenis der Techniek: ir. A. de Liefde, tel. 070 – 39 66 999, e-mail gdt@kivi.nl

Den Haag, 31 oktober 2022

Geachte leden van de *KIVI afdeling Geschiedenis der Techniek* en van *Histechnica*,

De besturen van de vereniging **Histechnica** en van de **KIVI afdeling Geschiedenis der Techniek** zijn verheugd u uit te nodigen tot het bijwonen van een voordracht te houden door **prof. dr. E. Homburg** met de titel:

“Een eeuw chemische technologie”

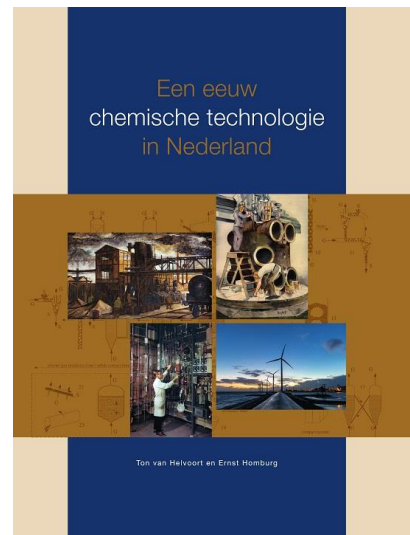
> **Datum: zaterdag 26 november 2022**

> **Aanvang: 11:00 uur**

- **Locatie: Science Centre,
Bouwcampus 26,
Van der Burghweg 2, 2628 CS Delft.**

> **Programma:**

- 10.30 uur: Inloop met koffie en thee
- 11:00 uur: Welkom en introductie
- 11.05 uur: **Voordracht door prof. dr. Ernst Homburg**
- 11:50 uur: Pauze
- 12:15 uur: Vervolg van voordracht en afsluitende discussie
- 12:45 uur: Einde bijeenkomst.

Voor het bijwonen van deze voordracht dient u zich aan te melden:

- Leden van KIVI dienen zich aan te melden via de KIVI website (www.kivi.nl > activiteiten > selecteer activiteit > aanmelden).
- Leden van Histechnica dienen zich aan te melden via de secretaris hotzeboonstra@gmail.com
- Ook belangstellenden die niet lid zijn kunnen zich via bovenstaande wegen aanmelden. Er zijn dan kosten aan verbonden van € 5,00.

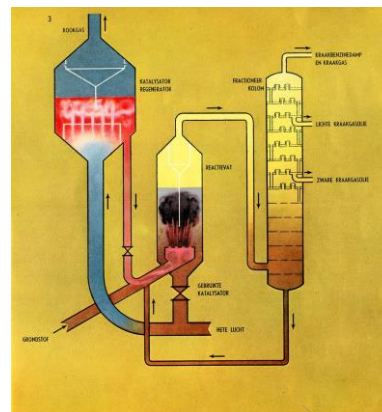
De voordracht zal live uitgezonden worden; u dient zich hiervoor ook op te geven via bovenstaande wegen. Hieraan zijn geen kosten verbonden.

> **Samenvatting van de voordracht**

Over de geschiedenis van de chemische industrie bestaan verschillende standaardwerken, maar er is veel minder geschreven over de ontwikkeling van chemische technologie. Het Hoogewerff-Fonds (HWF) werd in 1917 opgericht met als doel het bevorderen van de chemische technologie in Nederland. Bij het vijftigjarig bestaan van het HWF verscheen het boek *Vijftig jaar scheikundige nijverheid in Nederland*, geschreven door Hendrik Koopmans, dat meer over de chemische industrie ging dan over de technologie.

Naar aanleiding van het honderdjarig bestaan van het HWF kozen de twee auteurs van het boek *Een eeuw chemische technologie in Nederland* nadrukkelijk voor een “discipline-geschiedenis”, waarin de ontwikkelingen van de belangrijkste deelgebieden van de chemische technologie in een internationale en nationale context worden geanalyseerd. Voorbeelden zijn: chemische apparatenkunde, fysische transportverschijnselen, reactorkunde, katalyse, polymeertechnologie en biotechnologie.

In de voordracht zullen de hoofdlijnen van die ontwikkeling worden geschetst, die onder te verdelen is in vijf fasen. Aan de laatste fase – die gaat over de rol en uitdagingen van de procestechnologie in het verduurzamen van de chemische industrie – is in het boek een apart hoofdstuk gewijd, dat deels over de toekomst gaat. Een beschouwing van die uitdagingen – denk aan de reductie CO₂-emissies, vermindering van afvalstromen, hergebruik van materialen, elektrificatie, C1-chemie, de waterstofeconomie – vormt het slotakkoord van de voordracht.

> **Informatie over de spreker**

Ernst Homburg (1952) was hoogleraar geschiedenis van wetenschap en techniek aan de Universiteit Maastricht van 2002 tot 2018. Hij studeerde scheikunde in Amsterdam en promoveerde in de geschiedenis aan de universiteit in Nijmegen. Van 1989 tot 2004 maakte hij deel uit van de redactieteams van twee boekenseries over de Geschiedenis van de Techniek in Nederland (1800-1970). Hij was voorzitter van GeWiNa, het Genootschap voor de Geschiedenis van Geneeskunde, Wiskunde, Natuurwetenschap en Techniek (1995-1998), en voorzitter van de European Working Party on the History of Chemistry (2003-2009). Zijn meest recente boeken zijn *Een kabinet vol kleur* (2018; met Ineke Pey), *Hazardous Chemicals* (2019; met Elisabeth Vaupel), en *Een eeuw chemische technologie in Nederland* (2021; met Ton van Helvoort *). De American Chemical Society verleende hem de HIST-Award in 2014, en de Society for the History of Alchemy and Chemistry de Morris Award in 2021.

*) Het boek kan voor €22,- (incl. verzendkosten) besteld worden bij de Administrateur van het Hoogewerff-Fonds, mevrouw Tiny Koelewijn: administrateur@hoogewerff-fonds.nl.

Komende activiteiten in het Science Center Delft:

- **Zaterdag 17 december 2022 om 11:00 uur voordracht van prof. dr. ir. H.J. Sips**
“De grote versnelling”

Voordrachten in het jaar 2023 worden steeds op de vierde zaterdag van de maand gehouden.

Ter gelegenheid van het 175 jarig bestaan van het KIVI heeft de afdeling Geschiedenis der Techniek een boek uitgebracht met daarin aandacht voor de drie oprichters van het KIVI in de tijd waarin zij leefden. Het boek is tijdens de voordracht gratis te verkrijgen voor leden van Hist Technica en de KIVI afdeling Geschiedenis der Techniek.